

Kursrapport

Rättshistoria höstterminen 2023

Allmänt

Kursen gavs blandad. Vissa moment gavs av pedagogiska skäl förinspelade eller i Zoom.

Kursvärderingen genomfördes i Athena mellan den 4 och den 18 oktober och besvarades av 43 studenter, d v s ca 19 procent av kursdeltagarna. Resultatens representativitet är således osäker. Enkäten kompletterades av en referensgrupp, i vilken 2 studenter och 2 lärare, inklusive kursföreläsaren, ingick. Gruppen träffades vid totalt tre tillfällen, varav ett tillfälle efter tentamen.

På den inledande frågan om studenten överlag har varit nöjd med kursen, var resultatet märkbart sämre än tidigare terminer. Resultaten var något bättre vad gällde frågan om ämnesinnehåll samt undervisningens och examinationens ändamålsenlighet. Resultaten redovisas i sammanställningen. Frågornas formulering gör det dock svårt att identifiera skälet till att just denna kursomgång var mer kritisk mot kursens upplägg än andra. Fritextsvaren är mer upplysande.

Omdömen om enskilda lärare beaktas, men kommer inte att analyseras i denna rapport eller redovisas i sammanställningen.

Allmänna synpunkter om kursen

Lärlärolaget ges generellt goda till mycket goda vitsord; lärarna anses i stort vara kunniga, pedagogiska och engagerande. Ett antal studenter tycker dock att lärlärolaget – eller vissa namngivna lärare – inte har lyckats anpassa undervisningen efter studenternas förutsättningar.

Kursens Athena-sida får viss kritik. Den tar främst sikte på att instruktioner till de obligatoriska momenten kan finnas i dels i informationssidan, dels i lärsekvensen. Detta är dock en konsekvens av användningen av lärsekvenser. Studenterna är också ovana vid användningen av planeringsmenyn för att illustrera kursens ämnesstruktur. Den efterföljande kursen – Förvaltningsrätt med förvaltningsprocess – har dock ett liknande upplägg.

Ämnet beskrivs av vissa studenter såsom spännande och viktigt. En student framhåller att: ”... det var en väldigt intressant kurs där spännande ämnen behandlades. Jag upplever även att det som behandlats har fördjupat min förståelse av juridik och juristrollen”. En annan student

framhöll kursens roll inom ramens för programmet; kursen, i synnerhet undervisningen rörande Historiska skolan - hade givit studenten ”nya perspektiv på vad vi gör på Juristprogrammet.”

Andra framhåller kursens pedagogiska upplägg – metakognition och basgruppsarbete – som de menar leder till nya insikter. Flera studenter framhåller uppläggningsen av seminarierna såsom en av kursen styrkor. Särskilt seminariet om Nürnbergtribunalen förefaller slå an väl i studentkollektivet. Samtidigt riktas en del kritik mot utformningen av lärsekvenserna och det metakognitiva momentet.

Ett antal studenter menar också att lärarna – i synnerhet i de förinspelade föreläsningarna – lägger sig på en alltför hög nivå. De frågor som behandlas i kursen har dock inga enkla svar och resonemangen blir av nödvändighet komplexa. Ingen pedagogik kan göra dessa frågor enkla. Notera också att föreläsningarna riktar sig till studenter med olika förkunskaper och också de studenter som är särskilt intresserade av ämnet måste kunna finna intellektuella utmaningar i undervisningen, också om detta leder till att vissa resonemang blir svåra att förstå för en enskild student. De diagnostiska proven ger dock en fingervisning om vad som krävs för att framgångsrikt avslutera detta kursmoment.

Det visade sig vidare i diskussionen med deltagarna i referensgruppen att studenter i gemen inte är medvetna om den krympande ekonomiska ramen för juristutbildningen, vilket direkt påverkar utformningen av enskilda kurser. I kursen Rättshistoria gäller till exempel att seminariet om Nürnbergtribunalen förutsätter att i princip alla föreläsningar är förinspelade. Juridiska institutionen förordar av samma skäl att föreläsningar som syftar till ren kunskapsförmedling bör hålls i Zoom eller vara förinspelade. Istället tänks resurserna läggas på olika typer av studentaktiverande moment såsom seminarier, *case*-övningar och liknande. Inför höstterminen 2024 har ytterligare stora nedskärningar av tidsramen för såväl undervisning som examination aviserats.

Ett par studenter önskade sig en särskild föreläsning i neonaturrätt. Detta är i sig en god idé, men det skulle kräva särskilda medel för att finansiera en inspelning.

Särskilt om momentet Romersk rätt

En del kritik tar sikte på studentaktiveringen under seminarierna. Detta är en viktig poäng, då studenten självständigt skall genomföra en textanalys i promemorian, vilket förutsätter en effektiv färdighetsträning. Mallarna till de två seminarieuppgifterna lades av misstag ut vid fel tidpunkt, vilket ledde till viss förvirring bland studenterna. I Athena finns en möjlighet att tidsinställa publicering, vilket fortsättningsvis skulle lösa detta problem.

Planen är att inför höstterminen 2024 översätta en lärobok i romerskrättslig textexeges till svenska. I motsats till Kasers bok – som i huvudsak är ett referensverk – tar denna bok sikte i tekniken bakom textexeges och ger en stegvis introduktion till ämnet.

Särskilt om metakognitionens betydelse i kursen

Överlag verkar studenterna ha förstått den pedagogiska tanken bakom det metakognitiva inslaget i tentamen. Kritiken gäller istället utformningen av undervisningen. En student framhåller till exempel placeringen av seminariet Metakognitiv analys:

”Detta moment har visserligen varit användbart och jag tycker absolut att det är en nödvändig del av kursen, men det är konstigt att seminariet för detta ligger i slutet av kursen.”

Problemet med att lägga seminariet tidigare i kursen är att övningen förutsätter goda kunskaper i den skola som aktualiseras i frågan. Metakognitiv analys är ju en teknik för att optimera studentens förmåga att lösa en uppgift på bästa möjliga sätt.

Av detta följer att det är omöjligt att skilja de metakognitiva inslagen från de materiella frågeställningarna, vilket en student uppfattade såsom opedagogiskt:

”På seminariet upplevde jag att vi snarare diskuterade hur man skulle svara på den aktuella tentafrågan materiellt snarare än att gå igenom de metakognitiva inslagen.”

Det är också värt att påpeka att sedan införandet av de metakognitiva elementen i undervisning och examination, så har betygsnivån höjts avsevärt. Framför allt har relevansen i svaren ökat betydligt sedan införandet av ett metakognitivt lärandemål i kursplanen.

Webbaserade undervisning samt digitala resurser i Athena

Kursen ges av pedagogiska skäl blandad. Det råder delade meningar om de webbaserade inslagen i undervisningen. Vissa vill absolut ha undervisning i sal, medan andra föredrar pedagogiken och flexibiliteten i webbaserad undervisning. Valet mellan salsundervisning och Zoom görs primärt av pedagogiska skäl, men ekonomiska skäl driver utvecklingen mot allt fler digitala eller webbaserade inslag. Det enda alternativet skulle vara att kraftigt dra ned på mängden undervisning i kursen, vilket knappast skulle vara till gagn för studenterna.

1. Förinspelade föreläsningar

De förinspelade föreläsningarna förefaller generellt vara mycket populära: Studenterna framhåller särskilt mediets flexibilitet samt möjligheten att lyssna flera gånger vid behov. Juridiska institutionen rekommenderar numera – främst av kostnadsskäl – att storföreläsningar och annan form av envägskommunikation skall ske i Zoom eller vara förinspelade. Det finns ingen anledning att anta att detta kommer att ändra sig inom överskådlig tid.

2. Diagnostiska test efter föreläsningar

De diagnostiska testen – som är frivilliga – förefaller vara mycket uppskattade av studenterna. En student gav rådet att göra testerna dels direkt efter att de har lyssnat på föreläsningen, dels under inläsningen inför tentamen, för att på ett ”effektivt sätt kunna kartlägga vad det är som de har/inte har förstått”. Detta är ett mycket gott råd.

3. Lärsekvenser såsom förberedelse inför seminarierna

Flera studenter menar att lärsekvenserna är ett bra verktyg för färdighetsträning. Detta gäller såväl de obligatoriska lärsekvenser som strukturerar basgruppernas förberedelse inför seminarierna som de frivilliga lärsekvenser som kan användas för att förbereda studenten

inför salsskrivningen. Andra studenter anser att lärsekvensernas utformning försvårar uppläggningsen av studierna.

En stor del av missnöjet med lärsekvenserna är att de förutsätter basgruppsarbete. Detta är dock en av de pedagogiska poängerna bakom lärsekvensernas utformning. Det är nämligen i diskussionen med andra – lärare eller studenter – som studenten kan öva upp de färdigheter som krävs för att uppfylla kursens förväntade studieresultat. De lärarledda timmarna uppgår för närvarande till högst sju timmar i veckan, vilket inte är tillräckligt för en ändamålsenlig färdighetsträning. Basgruppsarbetet, i kombination med det strukturerade lärande som lärsekvenserna erbjuder, måste således kompensera för få undervisningstimmar och stora studentgrupper.

Den pedagogiska betydelsen av basgruppsarbetet betonades också särskilt under kursens introduktionsföreläsning samt i instruktionerna till gruppvalet, men efter diskussionen i referensgruppen så framgick det att flera studenter kände sig osäkra inför vilket utrymme den enskilde studenten har möjlighet att förbereda sig inför basgruppsarbetet. Alla underlag för seminarierna finns tillgängliga i kompendiet seminariematerial, så studenten har goda möjligheter att förbereda sig inför basgruppsmötet. I informationssidan för varje seminarium anges vidare hur många steg en lärsekvens innehåller vilket ger en fingervisning om tidsåtgången.

Det finns också anledning att notera att kursen skall utformas efter en 40 timmars arbetsvecka. Studenten förväntas således vara tillgänglig under normal arbetstid. Därmed kan ingen hänsyn tas till invändningen att arbete eller andra aktiviteter vid sidan om studierna omöjliggör basgrupparbete.

Sedan införandet av lärsekvenser som förbereder inför seminarierna, så har den pedagogiska effekten av – och därmed nivån på – seminariediskussionerna höjts avsevärt. Det saknas således skäl att lämna förberedelserna inför obligatoriska moment till studentens fria val. Bristande förberedelser drabbar nämligen i förlängningen alla studenter.

5. Råd och lärsekvenser inför tentamen

Det ”paket” av lärsekvenser som studenten kan använda för att förbereda sig inför tentamen förefaller ha slagit väl ut. Flera studenter anger detta som en av kursens styrkor. En student menade dock att återkopplingen (”facit”) inte helt motsvarade uppgiften. Inga exempel på detta gavs dock i svaret. Uppenbart är dock att denna form av förberedelse inför salsskrivningen påtagligt har förbättrat resultaten.

Referensgruppen fann en skrivning i råden rörande studiet inför tentamen missvisande. Ett av dessa råd är att inte ägna tid åt att studera gamla tentamenssvar; ett sådant tillvägagångssätt beskrivs i texten såsom ”meningslöst”, då tentamensfrågor aldrig återanvänds. Studenterna har härvidlag en poäng; det kan vara upplysande att titta på några goda studentsvar. I den lärsekvens som gäller metakognitiv analys utgör också ett sådant studentsvar övningens ”facit”. Denna form av tentamensförberedelse har dock sina uppenbara begränsningar. Studenter fokuserar ofta på form snarare än innehåll. Tentamenssvarets form är emellertid beroende av den materiella frågeställningen, så i huvudsak måste tentamensstudierna ta sikte på att öva studentens förmåga att – oavsett frågeställning – föra en god materiell argumentation. Råden kommer dock att revideras på denna punkt inför nästa termin.

6. *Kommunikation i Athena*

Enligt kursens kommunikationspolicy skall allmänna frågor rörande kursens ämnesområden ställas i kursens diskussionsforum. Tyvärr är det relativt sällsynt att studenter startar trådar, eller ens bidrar till de trådar som seminarielärarna skapar. Det är svårt att förstå varför; det är effektivt sätt för studenterna att snabbt får svar på frågor av såväl sina kursare som lärare. Referensgruppen framhöll att möjligheten att starta trådar anonymt sannolikt skulle göra forumen mer attraktiva. Det var också tidigare möjligt att i samtliga forum starta trådar anonymt, men detta ledde till publicering av kränkande och till och med hotfulla inlägg. Numera är därför endast forum kopplade till examination anonyma.

Mycket tid slösas fortfarande på att vidarebefordra e-postmeddelanden ställda till kursens funktionsadress till rätt adressat. Frågor kan och bör istället ställas direkt i Athenas meddelande- eller chattfunktion. Detta skulle spara en hel del tid för såväl studenter som lärare och administratörer. En student framhöll kurslagets användning av meddelandefunktionen såsom en styrka.

Uppskattad tidsåtgång för studierna i rättshistoria

Studenternas egen uppskattning av den tid som studierna har tagit i anspråk ligger under en normal 40-timmarsvecka varierar stort. Enstaka studenter anger så låga siffror som 10 – 25 timmar. Slutsatsen är att kursen i vilket fall inte kan anses vara för omfattande. En student framhöll att det också under tentamensveckan gick att leva ett normalt liv, vilket också är meningen.

Examination

Flera studenter önskar att få ta med sig kurslitteratur och anteckningar till tentamen. Det som talar emot en sådan ordning är att svaren under pandemin, då detta kursmoment examinerades med en hemtentamen, inte blev bättre, utan tvärtom överlag sämre. Istället för genomtänkta analyser, så bestod många svar av ett lapptäcke av lösryckta fakta. Ekonomiska skäl kan dock motivera en återgång till hemtentamen.

Kursvärderingsenkät och referensgruppen

Svarsfrekvensen är, som vanligt, beklagligt låg, vilket gör representativiteten i resultaten svårbedömd. Ofta är dessutom den kritik som framförs i enkäten allmänt hållen och avspeglar sällan de komplexa avvägningar som ligger bakom kursens utformning.

Vårterminen 2023 inrättades en referensgrupp i grundkursen i rättshistoria. Under den aktuella terminen bestod gruppen av 2 studenter och lika många lärare. I motsats till den föregående kursomgången var det denna gång svårt att hitta studenter som var beredda att delta i gruppens arbete. Det är svårt att veta orsaken till studenternas ointresse.

De främsta fördelarna med denna form av kursvärdering är dels att den sker under kursens gång, vilket gör det möjligt att åtgärda problem direkt, dels att det fanns möjlighet att ställa uppföljningsfrågor till studenterna.

I kursvärderingen ställdes frågan hur studenterna ställde sig till kursvärdering genom en referensgrupp. Den stora majoriteten var positiv till en sådan ordning och menade att andra kurser borde ta efter denna lösning. Flera studenter påpekade dock vikten av att informera övriga studenter om vilka åtgärder som har vidtagits på grund av gruppens arbete.

Enligt uppdrag

Marie Sandström

(Kursföreståndare)

Sammanfattning

Antal svaranden: 43

Fråga 1

1. Överlag är jag nöjd med kursen.

Antal som har svarat: 43

- 1. Instämmer inte alls
Antal svar: 10 23 procent
- 2.
Antal svar: 16 37 procent
- 3.
Antal svar: 8 19 procent
- 4.
Antal svar: 7 16 procent
- 5. Instämmer helt
Antal svar: 2 5 procent

Fråga 2

2. Kursens ämnesinnehåll var relevant för att jag skulle uppnå de förväntade studieresultaten.

Antal som har svarat: 43

- 1. Instämmer inte alls
Antal svar: 3 7 procent
- 2.
Antal svar: 12 28 procent
- 3.
Antal svar: 13 30 procent
- 4.

Antal svar: 10 23 procent

- 5. Instämmer helt

Antal svar: 5 12 procent

Fråga 3

3. Undervisningen gav mig goda förutsättningar att uppnå de förväntade studieresultaten.

Antal som har svarat: 43

- 1. Instämmer inte alls

Antal svar: 10 23 procent

- 2.

Antal svar: 13 30 procent

- 3.

Antal svar: 11 26 procent

- 4.

Antal svar: 7 16 procent

- 5. Instämmer helt

Antal svar: 2 5 procent

Fråga 4

4. Examinationen/erna prövade hur väl jag hade uppnått de förväntade studieresultaten.

Antal som har svarat: 43

- 1. Instämmer inte alls

Antal svar: 2 5 procent

- 2.

Antal svar: 7 16 procent

- 3.

Antal svar: 18 42 procent

- 4.

Antal svar: 12 28 procent

- 5. Instämmer helt

Antal svar: 4 9 procent

Fråga 5

5. I genomsnitt har jag per vecka lagt ned ungefär följande antal timmar på kursen, sammanlagd tid inklusive självstudier.

Antal som har svarat: 43

- 40h
- 35
- 35 h
- 30
- 40-45
- 30
- 35
- 30
- 35
- 35 timmar
- 40 h
- 25
- 25
- 40
- 40 h
- 40 h
- 40-50 h per vecka
- 30 timmar
- 30
- 40
- 40
- 40
- 30
- 35
- 10
- Max 40 tim/vecka, antagligen mindre.
- 20
- 45-50 timmar.
- Mellan 30-40 timmar
- 50 timmar
- 40h/vecka
- 35h/ vecka
- 30 timmar
- 30h

- 30
- Cirka 35-40. Vill dock påpeka att detta varit en kurs då man inte kunnat lägga lika mycket tid pga. litteraturen var så svårläst att man inte orkade läsa lika länge som i vanliga fall. Dessutom fanns det ju knappt något material att använda till sina självstudier...
- 35
- 40
- 25
- 20
- 30
- Är osäker, men jag tror cirka 30 h.
- 30

Fråga 6

6. Vad var bra med kursen?

Antal som har svarat: 43

Fråga 7

7. Vad föreslår du för förändringar?

Antal som har svarat: 43

- Undervisningen: Att ha föreläsningar live och inte förinspelade är otroligt mycket mer pedagogiskt och det ger studenterna möjligheten att delta och ställa frågor - i rätt och aktuellt forum. Seminarium: att låsa hela gruppen till att göra övningen tillsammans kanske är vettigt, men att inte låsa upp stegen i lärssekvensen förrän man genomfört den tidigare gör att man är oförberedd och inte kan dra nytta av innehållet till fullo. Att dessutom ha grupper om 7 deltagare som ska lyckas att få till en tid som fungerar för alla, det är nästan en omöjlighet. Att vara student i den här ekonomin betyder att alla (!!) har ett jobb vid sidan av studierna. Meta-analyser till seminariet kom utan en förberedande instruktion eller exempel - vi fick jobba i blindo. Med en innehållslös feedback gjordes ingen klokare. Kurslitteraturen: otroligt innehållslös och inte alls ett vettigt komplement till föreläsningarna. Strukturen av kursen: katastrof. Det är rörigt bland planeringarna, det är otydligt vart informationen fanns, det var svårt att hitta och det saknades tydliga instruktioner. Men mest av allt saknades en tydlig struktur för var informationen fanns.
- MYCKET mer övningar i metakognitiv analys. Mer på plats, mycket svårare med inläring på distans. Att tentamen faktiskt ska pröva det som vi har lärt oss. Mer undervisning i nya-naturrätten. Om den kunskapen ska testas på tentamen måste vi få möjlighet att diskutera det mer och få mer kunskap om det. Det viktigaste av allt: mer övning på att applicera lärorna på fall och kunna argumentera utifrån dem. Hela kursen byggde på att lära oss vad lärorna handlade om och det var minimal undervisning om hur de ska appliceras på faktiska moderna fall.
- I stort sett genomgående fruktansvärt dålig pedagogik. Att bara ha inspelade föreläsningar fungerar särskilt inte när det är ett så pass abstrakt ämne som skiljer sig väsentligt från allt vi har läst tidigare. Romersk rätt - lärde absolut ingenting. Undervisning där läraren i stort sett bara rabblar latinska termer både i sina föreläsningar och på seminarium utan att redogöra för dess innebörd är knappast något en lär sig av. Få lärare som håller tiderna, det funkar inte att konstant dra över

15-30 min. Särskilt om en har barn som ska hämtas. Lärsekvenserna i sig är bra men att en inte kan se alla steg innan försvårade min inlärningsprocess på ett betydande sätt. Jag behöver få sitta i lugn och ro och processa materialet, inte nödvändigtvis göra uppgifterna, men när jag inte vet vad jag behöver förbereda mig på kan jag inte tillgodoräkna mig lärsekvensen med gruppen på ett tillfredställande sätt.

- Några synpunkter: 1. Organiseringen i Athena är otroligt svårnavigerad. Jag tror inte vi har haft ett enda tillfälle under gruppmötena då frågor om var man kan hitta materialet, inte har uppkommit. Man vet aldrig om dokumentet man behöver ligger i fliken kursinformation, inuti en lärsekvens eller under en föreläsning. Det är även frustrerande att studenter inte har tillgång till fliken "innehåll", då denna kategori är otroligt mycket enklare att hitta rätt i. 2. Lärsekvenserna är ineffektiva. I överlag har jag oftast inga problem med att ha lärsekvenser, ibland kan de kännas lite kul att göra. Dock har det känts som att instuderingsprocessen dramatiskt har hämmats genom upplägget, då man inte har kunnat skapa sig en översiktlig uppfattning av vad det är man ska fokusera på att förstå i texterna, förrän det första momentet har lämnats in. Vi har fått förklaringen att dessa glapp finns till för att vi ska göra lärsekvenserna tillsammans i gruppen, men ärligt talat tycker jag att studenterna kan ta det ansvaret själva. Det känns märkligt att studenterna får information om att kursen är på avancerad nivå medan vi som studenter inte får ta eget ansvar för våra inlämningar. 3. Metakognitiva analysen. Detta moment har visserligen varit användbart och jag tycker absolut att det är en nödvändig del av kursen, men det är konstigt att seminariet för detta ligger i slutet av kursen. Efter diskussioner på detta seminarium har jag insett att de allra flesta har missförstått vad DISP går ut på. Detta är också något jag sett att man skrivit i bland annat kursplanen och i gamla tentor, men jag tycker att om misstagen är så pass frekvent förekommande bör dessa delar behandlas så tidigt som möjligt i kursen. Vidare har återkopplingen för den metakognitiva analysen inte gett någon som helst vägledning - det enda man kunde utrona för min grupps respons var att vi hade missförstått DISP, och inget mer. 4. Seminarierna i romersk rätt. Modellen som vi hade som utgångspunkt för PM:et var otydlig. Det kändes som att det som stod i "mallarna" som vi fick, var väldigt annorlunda i förhållande till mängden information om det vi skulle prata om på seminariet. Vidare fick vi ingen som helst vägledning kring den komparativa delen av uppgiften, med motiveringen "det har ni nog bättre koll på än jag". Även om kursen är på avancerad nivå ska det inte öka förväntningarna på studenternas förmåga att läsa tankar eller se in i framtiden vad det är som kan förväntas av oss. 5. Föreläsningar. I vissa inspelade föreläsningar kändes det som en högläsning av en skriven text. Jag tror det skulle vara mer effektivt att ha mer dynamiska föreläsningar där man ger exempel och jämför, snarare än att använda sig av skriftspråkliga meningskonstruktioner, då det finns en stor risk att det blir långrandigt. Detta också eftersom studenterna inte har möjlighet att ställa frågor och be om förtydliganden på samma sätt som man kan göra under fysiska föreläsningar på plats.
- Annan litteratur. Jag hade känt mig mycket mer säker om det fanns litteratur som jag kunde lita på för grunderna. Den litteratur som användes nu var svårförståelig och kändes som att de krävde att man redan hade kunskap i ämnet.
- Lärsekvenserna inför seminarium. Jobbigt att man ej kunde se alla frågor på en gång för då var det väldigt svårt att planera sina studier. Hade önskat även något mer skriftligt underlag. Jag hade haft lättare att lära mig om boken och kompendiet var mer pedagogiskt skrivna. Eftersom jag inte riktigt varken förstod någon av dessa så utgick jag i princip helt från föreläsningar och anteckningarna från dessa.

- Uppskattar inte att det krävs inlämningar inför varje seminarium. Jag har väldigt svårt att lösa frågor i grupp och det tog dubbelt så lång tid än vad som egentligen hade behövts bara för att vi skulle formulera svar i grupp för att lämna in. Ser mycket hellre att det är basgruppsmöten som inte kräver inlämning. Hade också oturen att hamna i en grupp där hälften av medlemmarna var med i basgruppsmötet utan att säga eller skriva någonting. Vi andra fick då göra uppgiften men skriva deras namn på inlämningen utan att de bidragit, då de ändå "var med". Föreläsningarna i romersk rätt hade också kunnat formuleras om till dokument att läsas då föreläsaren i princip enbart läste rakt av. Hade behövt mer förklaringar för att förstå den biten.
- Att Metainslaget blir mer pedagogiskt. På seminariet upplevde jag att vi snarare diskuterade hur man skulle svara på den aktuella tentafrågan materiellt snarare än att gå igenom de metakognitiva inslagen. Upplevde mig extremt förvirrad över hela metainslaget. Kändes oklart vad det faktiskt var som förväntades av på den frågan. Jag tyckte inte om Athenas upplägg med lärsekvenserna. Det hade varit extremt mycket mer givande om alla i gruppen hade kunnat läsa på (se alla steg och frågor i förhand). Jag är övertygad om att detta hade inneburit i ännu bättre diskussioner och svar. Vissa behöver tid att ta sig igenom material och att tänka på vissa frågor för att kunna vara delaktig i en givande diskussion.
- En introducering till kursen som gör att man förstår vad rättshistoria handlar om. Det är ett helt nytt område för dem flesta, och det funkar inte att man hoppar rakt in i ämnet som om man förväntas ha bakgrundskunskap. Föreläsningar på plats. Inspelade föreläsningar en katastrof. Upplägget i athena med lärsekvenser är också en katastrof. Gör istället som på alla andra kurser ett kompendie med seminarieuppgifter och info. Blir mycket lättare för studenter som kan lägga tid på plugg istället för att klicka runt 20 ggr i athena för att hitta fram till en uppgift.
- Jag föreslår att ni tar bort kursen från juristprogrammet.
- Jag anser att det krävs stora pedagogiska förändringar för att förbättra denna kursen. Eftersom att innehållet är väldigt (enbart) teoretiskt är det svårt att angripa och förstå. Då hjälper det inte att de som undervisar envisas med att använda överdrivet svåra ord, eftersom det enbart försvårar inläringen. Undervisningen i hur man genomför den metakognitiva uppgiften har varit undermålig och har inte gett mig någon användbar vägledning. Detta behövs granskas.
- Helt onödigt att ha två seminarium om textexegesen...
- Att huvudexaminationen delas upp i exempelvis en flervaldsdugga utan hjälpmedel, som syftar till att pröva ens materiella kunskaper i rättshistoria, och en essädel där man får lov att ha hjälp av anteckningar. Jag upplever att ens argumentation i tentan kunde ha förbättrats och nått till en djupare nivå ifall man kunnat ha sina anteckningar som stöd. Nu blev det istället att man t.ex. försökte minnas alla beståndsdelar av de olika skolorna och metoderna, och potentiellt gick miste om detaljer som kunde ha nyanserat ens resonemang.
- Föreläsningarna behöver vara live. 2 timmar videoföreläsning motsvarar gott och väl det dubbla i live. Ingen fattar vad något handlar om förrän på slutet av kursen.
- Personligen tyckte jag att lärsekvenserna i sig bidrog mycket till kursen. (De hjälpte en repetera och lära in information, öva sina färdigheter osv.) Tyvärr var min basgrupps inställning till dem inte lika god. De tyckte mest att läraekvenserna va jobbiga och ville bara få de överstökade så fort som möjligt. Jag hade även önskat att lärsekvenserna var utformade mer som de övningar som fanns inför tentan. Dessa övningar var mer pedagogiskt utformade. De ledde en bättre genom övningarna. Läraekvenserna var kanske mer inlämningsuppgiftssekvenser än "lär"-sekvenser.

Delen om romarrätt var dock ganska svår. Föreläsningarna (särskilt den första) var svår att hänga med i. Det var svårt att riktigt få en överblick över romar rätten och vad som var av relevans för oss. Boken rörande denna del var inte heller särskilt hjälpsam. Den var väldigt förvirrande.

- Jag hade önskat att man hade metakognitiva seminarier innan man själv som basgrupp skulle genomföra en, det hade varit en otrolig hjälp. Vidare hade det önskats att seminarielärarna pekade ut gruppvis och inte enskilt. Vissa lärare väljer att göra så, vilket uppskattas. Jag förstår att man vill att samtliga ska delta och vara aktiva men för vissa kan det upplevas väldigt jobbigt, speciellt om lärarna inte godtar ens svar på ett vänligt sätt. Bristande kunskap är inget man bör skämmas för, utan kunskap är något vi ska finna under juristprogrammet och vi ska lära oss under tidens gång
- - Förändra Athena-föreläsningarna om Romerska rätten. Otroligt dåliga föreläsningar som behövde kollas om flera gånger, gav mig ändå ingen hjälp i PM. - Lär ut mer om Metan. Känts som man behövt gissa sig till vad ni vill att man ska säga när man ser hur stränga bedömningar vissa av lärarna gör på denna. - Kanske ev. släppa lite på era förväntningar. Detta är en 9 hp kurs - inte en 20 hp. Det är orimligt att man ska förvänta sig att vi ska bli filosofer på 3 veckor. - Hjälp till och förbered oss inför PM. Jag känner i vart fall att den undervisningen jag fick inte gav mig någonting, var enbart rädd att bli utfrågad på dessa seminarier då allt som alla sa var fel enligt läraren. - En föreläsning om Neonaturrätten hade även varit trevligt, enbart att läsa Olivercronas text gav egentligen bara huvudlinjer med läran. Hade gärna haft en föreläsning för att fördjupa min förståelse.
- Förändra basgruppsarbetet. Var otroligt jobbigt att man inte kunde förbereda sig innan själva gruppmötet.
- Ändra Athena!!!! Det nya formatet kan vara det mest opedagogiska på länge, det är i princip omöjligt att få en översikt över vad som ska göras inför seminarierna. Det är svårt att hitta allt som ska förberedas. Att [kursföreståndaren] ... vägrar att lägga ut inlämningsuppgifterna till seminarierna i förväg gör det extremt svårt för oss studenter att planera hur mycket tid som behövs för varje delmoment, det blir väldigt svårt att få ihop gruppens schema (många av oss jobbar ju) och ibland kan man vilja fundera lite innan för att kunna ta ett ställningstagande och ge ett svar (på så sätt blir det bättre gruppdiskussioner) Metaanalysen vore lättare att klara av om den hade vävts in hela tiden i **undervisningen**, det skulle ju gå att utforma varje seminarium i form av en metaanalys, på sådant sätt skulle vi kunna få en ökad förståelse som vi tar med oss i framtiden. Nu känns det mest som en uppgift som kastas in i slutet. Det råder stor förvirring kring hur metan bör framställas och exakt vad den innebär, något som de flesta fick reda ut helt på egen hand. Det hade även varit bra om gruppernas metaanalys hade varit utformad på samma sätt som kommande tentor, öka ordbegränsningen! Föreläsningen om ostfabriken kändes felplacerad, den borde ligga innan PM-uppgiften. Det kan förövrigt ifrågasättas hur relevant den överhuvudtaget var, kanske den timmen hade kunnat läggas på annat. Tydligare instruktioner behövs till fallövningen i romersk rätt, just nu framgick det inte klart vilka frågor som skulle lämnas in. Kodifikationsstriden hade gjort sig bättre i form av ett "rättegångsspel" istället för att varje grupp bara besvarar frågorna som stod på tavlan. Interaktiva moment brukar mer underhållande och därför vara lättare att ta till sig.
- Bättre kurslitteratur så man har en chans att förstå. Trevligare lärare.
- - Dra inte över föreläsningar, seminarium 20+ minuter. Det skapar problem med att planera livet och att få tid med andra åtaganden, exempelvis arbete, övriga studier

osv. - Författandet av PMet var ett stressfullt moment som resulterade i att jag vet att många, inklusive jag själv, satt och skrev under natten osv. Kanske lägga till 24 h eller liknade för att kursen ska se till studenternas hälsa.

- Kurslitteraturen var katastrof, byt den! Ha mer undervisning om metaanalysen, man förstod ingenting. På seminariet gick vi bara igenom frågans materiella svar. Nya föreläsningar, de gick för snabbt och var för utsvävande och för långa. Håll tiderna, vissa seminarium fick vi sitta mer än 15 minuter över tiden.
- Föreslår följande förändringar: -Bättre utläring av metakognitiv analys. Svårt att förstå hur en sådan skulle göras utifrån de tillfällen vi fick att lära oss. Mycket oklara beskrivningar för ett gäng studenter som aldrig bekantat sig med detta tidigare. Dessa föreläsningar bör uppenbart vara på plats. Konstigt att få feedback på den uppgiften man lämna in via athena några dagar innan tentan och sedan stå där själv och inte fatta. -Det var dåligt med inspelade föreläsningar. Föreläsningar ger alltid mer på plats där det kan bli en diskussion. - Tycker det är konstigt att man inte får PM resultatet tidigare, finns det någon anledning att denna inte delas ut förnst tentaresultatet? - Pm instruktionerna bör ses över, förbättras. Så man förstår vad man ska göra. - Att få ha hjälpmedel, anteckningar/böcker eller åtminstone något på tentan.
- Undervisningen i metakognition behöver ses över. Jag känner inte någon som förstod riktigt vad exempelvis DISP skulle gå ut på eftersom de gamla tentasvaren var väldigt olika och undervisningen inte var till hjälp. Seminariet i metakognition gav heller ingen vägledning alls då jag med flera endast upplevde att vi i DISP + SJÄLV gick igenom svaret på själva frågan mer än att vi gjorde en metakognitiv analys. Kurslitteraturen behöver bytas ut, väldigt dålig jämfört med litteraturen på andra kurser.
- Obligatorierna är för hårt hållda. Det känns som att det för föreståndarna är viktigare med hög närvaro än med god pedagogik. Kompletteringsuppgifterna för missade seminarier VIDA överstiger den arbetsinsats det innebär att närvara vid ett seminarium. I en undervisningsform där det enda som spelar någon praktisk roll är tentan, och vid universitetsstudier där fokus är på självstudier, varför ska det hållas så hårt med obligatoriska moment som inte tillför mig mer än studier på egen tid? Pedagogiken bör förbättras - kursen innebär ett stort avsteg från vilken kunskap vi juriststudenter vanligen arbetar med och hur vi tillgodogör oss den. Inget vidare arbete verkar ha lagts ner på att göra denna främmande kunskap mer lättillgänglig genom att den brutits ner till mindre beståndsdelar som förklaras för sig för att sedan sättas in i ett system. Detta knyter även an till tentan - detta är det mest svårgenomträngliga ämne vi haft att arbeta med: varför är då det här den första kursen på programmet som får vi inte ha något material med oss till tentan? Det ger intrycket av att kursföreståndarna vill göra det svårt för oss, utan att det för den sakens skull ligger någon pedagogisk tanke bakom. Hur Athena används i kursen är förbluffande, att man gömmer de enda pedagogiska resurserna på exempelvis ämnet metakognition bakom ett 20-tal knapptryckningar, varav flera inbegriper inlämningar som inte har någon bäring på kursresultatet (eller som man ens får feedback på) känns nästan utstuderat. Alla kurser hittills på programmet har lyckats göra samtliga resurser tillgängliga mer eller mindre direkt under "planeringar" på Athena, och jag förstår inte hur ett avsteg från detta system kan motiveras.
- Upplevde överlag kursen som rätt svår, den skiljer sig åt från tidigare kurser. Skulle ha uppskattat om ni i början av kursen kunde ha redogjort tydligare för vad saker och ting egentligen innebär och i tillägg till detta skulle kurslitteraturen kunna ses över eftersom den var svår att ta till sig. Det är t.ex. svårt att analysera naturrätten

utan att riktigt veta vad den går ut på. Distinktionen mellan naturrätt och naturrättsläran är ytterligare en sak som bör klargöras i början av kursen. Trots lärarnas kunnighet i ämnet kändes det ibland som om lärarna inte riktigt nådde fram till oss studenter. Beror kanske på ämnets svårigheter eller på att lärarna inte förstod vad det var som vi inte förstod. Slutligen ska framhållas att det under frågestunden inför tentamen raljerades över vissa frågor som studenter hade skrivit. Någon hade t.ex. frågat om begreppet lokution som hade använts i en tidigare tentamen och vad vi skulle göra om vi inte förstod ett begrepp i en tentamensfråga. Svaret var nedlåtande och sarkastiskt, i stil med att vi förväntades kunna detta och att vi ju inte skulle få tillgång till någon ordbok på tentamen. Detta är enbart ett av flera exempel. Som student uppskattas inte denna attityd.

- Kommunikation från lärare var inte bra under kursen. Det var väldigt otydligt vad det var som förväntades av oss. Det märktes även att frågorna/inlämningarna inför seminarierna inte var välplanerade och det var riktigt svårt att ens förstå upplägget. De inspelade föreläsningarna var väldigt opedagogiska, särskilt inom ämnet romersk rätt. Det var väldigt frustrerande att inte ha tillgång till bättre föreläsningar då böckerna var till väldigt liten hjälp denna kurs. Hela delen angående den metakognitiva analysen var väldigt oklar. Det är väldigt konstigt att man ska lämna in en metakognitiv analys inför ett seminarium som kan vara redan i början av kursen när man inte vet vad en sådan analys egentligen innebär. Det var även högst otydligt vad ni ville ha från vår metakognitiva analys även efter seminariet i metakognition. Det krävs egentligen ett mycket mer långtgående konkretiserande av vad ni vill ha. Exempelvis var AB-svaret i lärsekvensen inför tentan helt annorlunda från bilden vi fått av hur en sådan analys ska se ut under kursens gång.
- Ett helt nytt kursupplägg med en tydligare koppling mellan förväntade kunskaper och undervisningen, samt mer tydlighet avseende vad studenterna förväntas kunna till tentamen. Vidare måste det ges allmän dispens vid åtminstone ett seminarietillfälle. Det är helt orimligt att man inte kan få vara sjuk, ta hand om sina barn, ha jobb etc. Att behöva skriva en 5-sidigt PM står INTE i proportion till utebliven närvaro pga ex. sjukdom. Det är även en väldigt dåligt förutsättning för goda resultat att tentamen är lagd på eftermiddag/kväll. Slutligen är det inte heller optimalt att alla föreläsningar var via zoom.
- Bättre struktur i Athena. Det var väldigt svårt att hitta zoom-länkarna, eller ens hitta till rätt seminariematerial. Lärsekvenserna måste också förbättras då det inte var optimalt att jobba i grupp under dessa sekvenser eftersom det bara var en som kunde se frågorna och under t.ex. metanalysen (seminariet) var det ju bara den personen som lämnade in uppgiften som fick ta del av alla videos. Det var inte optimalt med tanke på att vi var 7 personer i min grupp.
- Att man kan komma åt frågorna i lärsekvenserna innan man sitter i grupp. Att sitta i grupp är väldigt stressande ibland och ger inte så mycket om man inte har kunnat förbereda sig innan man ses.
- Bättre förberedelser inför metakognitiv analys, eftersom den utgör ett så viktigt och avgörande moment på tentamen. Hade föredragit en mer handfast metod/tankestrategi, tips på hur man ska tänka eller liknande. Jag upplevde tyvärr att seminariet inte kändes givande då mycket fokus gick ut på att lösa just den uppgift som vi hade framför oss snarare än att gå igenom hur man gör en meta rent generellt. Dessutom opraktiskt att den förinspelade föreläsningen blev tillgänglig först efter seminariet. Tycker dessutom det är märkligt att vi skulle göra en meta till ett seminarium innan vi överhuvudtaget gått igenom hur man gör (lite meningslöst).

- Kursen är väldigt omfattande, jag har förståelse för att ni inte kan göra så mycket åt att ni bara har ett antal veckor på er att undervisa men då tycker jag att ni skulle kunna ändra på kursupplägget eller minska antalet rättsfilosofier vi ska lära oss. Eftersom den här kursen är kronologisk så tycker jag att det finns goda möjligheter till att förse eleverna med en tidslinje över de olika rättsfilosofier och kanske till och med några stjärnpunkter om respektive filosofi. Som jag har förstått det så verkar lärare/föreläsare/kursadmin på Stockholms Universitet allmänt vara emot att ge eleverna några som helst hjälpmedel i lärandet utöver kurslitteraturen och föreläsningarna. Jag tycker dock, och uppskattar det enormt, att ni ändå har försökt att göra det med exempelvis quizen. Att även förse eleverna med en tidslinje tror jag kommer att underlätta enormt för eleverna vid inläring, men också underlätta ert utlärande eftersom kursupplägget är väldigt annorlunda från resterande kurser på juristprogrammet än så länge.
- Byt ut Walter Wilhelms bok. Alldeles för svårläst. Bra innehåll men alla komplicerade meningar gjorde boken otroligt trögläst och tog för mycket tid. Dags att uppdatera till modernare språk...
- Gör om allt? Det fanns inga förutsättningar för att lära sig. Kurslitteratur fanns knappt, och den som fanns var skriven på 80-talet så man förstod ingenting. Boken i romersk rätt är skriven på hälften latin utan översättning vilket gör det väldigt svårt att ta till sig materialet. Föreläsningarna var röriga och hoppiga och gav ingen som helst överblick över områdena. Det här är ett helt nytt ämne för oss studenter och det hade underlättat om det till en början var föreläsningar på en mer grundläggande nivå, och sedan blev mer avancerade under kursens gång. Det fanns knappt någon schemalagd undervisning, vilket är märkligt med tanke på att det här är ett ämne som man lär sig bra av av att diskutera. Det som vidare diskuterades på seminarierna kändes inte heller relevant för innehållet i kursen, det var mest detaljerade genomgångar av olika fall och inget som helst fokus på de olika teorierna. Man vågade knappt heller ställa en fråga när man inte förstod eller ge ett svar på lärarnas frågor (...) för man blev nästintill utskälld om man svarade fel eller bara inte formulerade sig exakt som lärarna ville. Det skapade inte direkt någon trygg lärandemiljö. Vidare är systemet med lärsekvenser otroligt kasst. Det är dåligt att bara en student kan se nästa fråga och video osv. Man kunde inte heller planera ut sin tid eftersom man inte hade någon aning om hur lång tid lärsekvensen tog. Det är självklart bra att man arbetar i sin basgrupper men det här är inte sättet att göra det på. Det metakognitiva seminariet bidrog inte med något klagörande gällande hur man skulle tackla uppgiften. Jag förstår att studenter inte förstår hur man ska göra det för ni är verkligen inte bra på att förklara det och verkar bara bli sura när vi inte förstår. Summa summarum: sluta vara så sura på oss för att vi inte förstår när ni är usla på pedagogik.
- Lite tradigt med de här lärsekvenserna i grupp där man inte får nästa fråga förrän man lämnat in en. Bättre om man får alla frågorna så man kan förbereda sig innan gruppmötet, blir effektivare. Jag vet att ni vill försöka tvinga studenterna att arbeta ihop och inte dela upp, men resultatet blir ju inte det. Grupperna är så stora 7-8 personer att det kommer alltid vara 1-2 personer som bara åker snålskjuts och inte bidrar. En del dyker inte ens upp på gruppmötet men då sätter vi andra snällt hens namn på inlämningen för vem orkar med att vara polis.. Så bättre att ge alla uppgifter på en gång de som anstränger sig kommer ändå att göra det och de som inte gör det gör det inte oavsett.
- Tanken om "Co-teaching" är säkert bra men det var egentligen bara [namngiven lärare] ... som faktiskt använde sådan typ av undervisning, så det skulle vara bra att

alla gjorde. Lärarna måste också lära sig att passa tiden och inse att även när man har seminarium på zoom behöver man en ordentlig paus, 5-10 min räcker inte. I övrigt fick jag känslan av att vi, framförallt på tentan men även seminarierna, var förväntade att argumentera utifrån våra kunskaper, utan att ha fått några. Upplever att det var som att ösa ur en tom hink, där man i alla fall hade kunnat förvänta sig att få något att fylla hinken med...

- Jag upplevde att undervisningen som förberedde oss inför den metakognitiva uppgiften var mycket bristfällig. Under seminariet lades knappt något fokus på den svåraste delen (DISP), även om ni verkar vara väl medvetna om att studenter brukar ha problem med denna del. Jag kände inte att jag hade förutsättningar att utföra uppgiften väl. Det hade uppskattats om man kunde se de obligatoriska lärssekvensernas alla steg från början, så att man kan försöka beräkna vilken tidsåtgång som krävs. När man är 7 studenter i samma basgrupp är det redan ganska svårt att få ihop schemat som det är, och hade därmed underlättat om man hade någon form av aning om tidsåtgången när man planerar. Boken om metodlärans utveckling under 1800-talet var fullständigt oläsbar. Instuderingshäftet hade dock väldigt bra information som var lättare att ta till sig!
- Den metakognitiva delen av kursen var inte bra. För det första gav inte instruktionen i kursbeskrivningen en tillräckligt klar förklaring av vad som avsågs med de olika momenten och vad man faktiskt skulle göra i en sådan fråga. Detta hade dock kunnat läkas eller förtydligas genom annat material eller undervisning, men så anser jag inte var fallet. Seminariet på ämnet bör också förbättras. För det första genomfördes lärssekvensen utifrån en text som bäst kunde analyseras ur ett neoneaturrättsligt perspektiv innan vi förväntats lära oss om den metodläran. Det medförde att den pedagogiska funktionen förberedelsen skulle ha försvunnit, då vi inte förstod vad vi skulle göra när vi inte hade information, som t.ex. faktakunskaper, att lösa uppgiften med. För det andra utfördes ingen metakognitiv analys under seminariet, vilket ledde till stor förvirring. Och om det gjordes var det inte heller tydligt. Det enda sättet att lära sig hur en metakognitiv analys skulle utföras på var att använda sig av gamla tentor och den sista lärssekvensen "inför tentamen". Pedagogiken rörande denna del behöver således förbättras för att man som student tidigt ska kunna öva på att utföra en sådan analys. Delar av litteraturen och materialet till kursen anser jag var på en för hög nivå för en grundkurs. Boken om den juridiska metodlärans utveckling var alldeles för svår genomtränglig för att kunna bistå till inläringen. Instuderingskompendiet som utformats för bla naturrätten var i jämförelse mycket bättre. Föreläsningarna om väsensmetafysik/den teoretiska grunden för naturrätten skulle även kunna utformas med en bättre inramning och kontext. Att kursen var inriktad på så mycket grupparbete var bra, men upplägget för det kan göras om. När man inte kan se frågorna i lärssekvensen i förväg blir gruppdiskussionerna otroligt ineffektiva. Det är svårt att samla ihop sju personers åsikter och inläring till en inlämning utan att alla har fått fundera på frågorna själva innan gruppen träffas. Jag lärde mig mindre på det sättet, då jag inte hann bilda mig en egen uppfattning om vad jag ville svara för att sedan stöta och blöta det med min grupp. Jag upplevde också att man i denna kurs påstod att man kommit på exakt hur alla studenter ska studera för att uppnå ett optimalt resultat. Alla lär sig inte på samma sätt och behöver olika studiemetoder, vilket jag inte tycker gavs utrymme för under kursen. Att därtill i inledningen till lärssekvensen "Inför tentamen" skriva att "det är meningslöst att titta på gamla tentor" eller att det meningslöst att repetera alla föreläsninganteckningar osv synliggör detta ännu mer. Ett sådant språkbruk är ganska nedlåtande och märkligt. För många var det

verkligen inte meningslöst att titta på gamla tentor, för det var endast genom det sättet man förstod hur en metakognitiv analys skulle utföras. Att använda gamla tentor gör man (i alla fall jag) för att öva på att svara på uppgifter, inte för att lära sig mer materiellt innehåll. Att då uttrycka sig som ovan beskrivits visar snarare på att man inte har någon koll på hur studenter pluggar inför en tenta.

- Bort med läsekvenserna som ska göras i grupp. Gärna individuella läsekvenser men att bli bunden till ett gäng andra studenter med varierande schema och engagemang har verkligen ställt till mina veckor under kursen. Visst "varnades" det om att man skulle välja basgrupp med omsorg pga intensivt basgruppsarbete men när Athena kraschar vid gruppvalet (vilket hänt förr också så det är ingen engångsföreteelse) blir valet inte fritt. 2-3 timmar inför varje seminarium med gruppmedlemmar som inte ens läst materialet utan sitter tysta över Zoom är ingenting som vidareutvecklar mig som blivande jurist eller ens hjälper mig att förstå seminarierna bättre.
- Kanske lite tydligare text i kompendierna. Det går inte att exakt förstå kursinnehållet om det inte vore för youtube och online i allmänhet. En grej som ni ABSOLUT inte ska ändra på är däremot de förinspelade föreläsningarna!
- Ha föreläsningarna om väsensmetafysik och naturrätt på plats och rama in dem lite bättre. Det var svårt att bara kastas in i ett helt nytt tänk. Gör mer textanalyser på seminarierna och gå tydligare igenom vad som är ett bra eller dåligt argument enligt de olika lärorna.
- Jag tycker att romersk rätt-seminarierna var väldigt tunga att ta sig igenom - det är egentligen ett roligt ämne, men blev liksom inte så kul. Mer undervisning! Det var där det verkligen KLICKADE för mig, hade önskat ha mer tid att utveckla saker och tankar i sådana forum. Undervisning fysiskt är så extremt överlägset vad gäller hur mycket man lär sig och hur mycket man kommer ihåg från undervisningen. Jag tyckte att ni pratade mycket om att "det inte finns några rätta och fel svar". Så är det såklart, men hade önskat lite mer praktiskt orienterad undervisning där man på ett tydligare sätt får borra ned sig kring brister i svar. Undervisningen hade gärna fått ha mer teori - lättare att angripa frågeställningar med en sådan grund. Detta kanske hänger ihop med att ha mer undervisning överlag. jag tyckte att det var lite tradigt ibland med gruppredovisningar. Man lade ganska mycket undervisningstid på att grupper presenterade (ofta länge) ganska grunda analyser och svar. Inte så att min grupp var så mycket bättre - jag menar bara att det är ett väldigt komplext ämne som kräver mer stöd från lärare än andra kurser brukar göra.
- Läsekvenserna används dåligt vid förberedelserna då man inte får möjlighet att överblicka hur mycket arbete som behöver läggas ner innan sekvensen påbörjas, vilket gör det svårt för gruppen att planera in när förberedelserna ska genomföras.

Fråga 8

8. Utöver denna enkät i slutet av kursen, så utvärderas den också av en referensgrupp bestående av studenter och lärare. Gruppen möts under kursens gång för att gemensamt försöka hitta lösningar på problem som har uppstått under kursens gång. Gruppen har också ett möte efter tentamen, för att göra en bedömning av kursens styrkor och svagheter. Tycker du att detta är en god idé? Motivera gärna ditt svar.
Antal som har svarat: 39

- Jag tycker att en strålande bra plan om det faktiskt är så att det finns en ambition till att förändra kursen och det ses till studenternas input från utvärderingen

- Ja, så länge deras åsikter tas i beaktande och studenternas röst blir hörd.
- Jag tycker det både har fördelar och nackdelar. Såklart är det bra att kursen ständigt granskas och att man försöker hitta lösningar medan kursen pågår. Det ger också studenterna möjlighet att påverka sin situation. Det lägger i och för sig ännu mer press på studenter som får ännu ett moment att ta ställning till och arbeta med. Det är viktigt att man inte låter referensgruppens synpunkter gå före den mer allmänna kursutvärderingen eftersom dessa studenter inte representerar resten av gruppen, oavsett om det rör sig om ett stickprov eller inte.
- Ja det är väl en toppenide att löpande få insyn i hur studenterna ser på kursen och dess pedagogiska upplägg.
- Har ingen åsikt
- Ja det låter bra! Det brukar väl inte vara så många som fyller i kursutvärderingen.
- Känns onödigt för oss studenter.
- I teorin ja. Ingen aning hur det funkar i praktiken.
- Ja.
- Det är en god idé men eftersom kursen är krävande så vet jag inte hur pass attraktivt det är? Jag känner nu i efterhand att jag skulle gått med i gruppen för att försöka påverka kursen och förhindra att senare studenter behöver genomlida detta. Om det faktiskt bidrar till att lösa brister på kursen så finns det ett syfte.
- Ja det tycker jag, sen är min uppfattning att det som framförts av gruppen absolut inte hörsammats eller tagits på allvar.
- Ja!
- Ja. Men det kräver att referensgruppens synpunkter tas i beaktning och inte avfärdas.
- Ja absolut en god ide. Det kan vara svårt att enkelt sammanfatta sina upplevelser av en kurs i dessa enkäter. Det är svårt att minnas allt vad man tänkt på och det är ju såklart bäst att om det går lösa problem direkt under kursen och inte efter. Det är även positivt att kunna ha en dialog, detta är ganska ensidigt.
- Ja, det låter som ett bra komplement till denna kursutvärdering.
- Ja det är superbra att ni har gått med på en sån här lösning (så länge ni faktiskt tar till er kritiken) för vet att det finns en hel del gentemot denna kurs. Jfr Allmän rättslära där studenter tog kritik hela vägen till rektorn för att de inte blev hörda. Att studenterna ska få känna sig delaktiga i undervisningen tror jag gör underverk.
- ja
- En referensgrupp är en bra ide men det förutsätter att lärarna faktiskt är beredda att lyssna på referensgruppens respons och ev. ta till sig den kritik som framförs.
- Låter bra men vet inte varför det behövs i just denna kurs när det inte varit så på någon annan kurs.
- Absolut! Om det finns studenter som skulle vara intresserade av detta så låter det toppen!
- Ja.
- va?
- Visst, förutsatt att det faktiskt finns ett genuint intresse från kursföreståndarna att göra omvälvande förändringar i kursen.
- Enligt mig är en referensgrupp en bra idé och något som alla kurser borde ha. I slutändan är det vi studenter som ska tillgodogöra oss kursens kunskaper och det kan vara bra för lärolaget att få en inblick i hur vi upplever kursen samt vilka problem och svårigheter vi erfar.
- Ja det behövs. Denna kurs var definitivt på en mycket svårare nivå på grund av den dåliga kommunikationen och den allmänna otydlighet. Att utvärdera kursen behövs.
- Ja, särskilt då denna kurs har varit under all kritik.

- Ja, det är en god idé. Är bra att studenter är med då de "hör och ser" vad andra studenter tycker och tänker om kursen.
- Låter väldigt bra och signalerar också att kursansvariga vill skapa en så bra kurs set bara går för oss studenter.
- Ja, jag tror att det är en god idé för lärarna att få höra feedback face-2-face från elever så att de på så vis kan diskutera fram eventuella förändringar.
- Ja
- Ja det är bra eftersom det oftast är få svar på kursvärdering i enkätform. Det hade kanske varit bra att dela med vad referensgruppen har diskuterat eftersom det för oss övriga studenter inte har märkts av överhuvudtaget.
- Nej, eftersom jag hört att lärarna ändå inte tog åt sig av vad gruppen gav för respons och att det bara var typ 3 personer med.
- Det tycker jag absolut är en god idé! Då finns möjlighet att utvärdera hur väl studenterna upplever att undervisningen var kopplad till det vi senare testades på.
- Ja det låter som en bra idé.
- Det är en jättebra idé, förutsatt att kursledningen verkligen tar vara på synpunkterna. Annars blir det bara slöseri med tid för de som deltar och sådant har vi redan gott om i och med lärssekvenserna.
- Ja toppen
- Jag tycker det är en väldigt bra ide. Det visar på att ni är villiga att lyssna och förändra kursen.
- jag tycker det är en bra idé! Lärare ser såklart inte alltid studentperspektivet, hur mycket man än vill det.
- Det är en bra tanke att även vi studenter får möjlighet att närmare uttrycka åsikter om kursen. Om studenternas tyckande får någon faktisk effekt på kursens utformning så tycker jag att det låter som en bra idé.